DISPUTATIO IURIDICA INAUGURALIS AD RUBRICAM DIG. NIHIL INNOVARI APPELLATIONE...

Udicium videtur bello ſimile: nam quemadmodum bellum geritur, ut eo tanquam legitimo medio pax quæratur, ita judicium accipitur, ut id quod nobis debetur, eo ritè conſtituto perſequamur, ſicuti etiam, quando judicium acceptum eſt, noſtra vernacula dicitur, der Krieg ſey befeſtiget / & eadem ratione curatorem ad litem, qui in tutoris locum quandoque datur, ſi inter tutorem pupillumq; agendum ſit, nos appellamus Kriegiſchen Formundt.

2. Æquè Advocati, qui in judicio verſantur, militare perhibentur, qua ratione & milites togati q. togæ defenſores dicuntur.

3. Eſt igitur judicium q. bellum togatum, quo per legitimos tramites calumniantium iniquitates expelluntur, nec res controverſa prius cum effectu petenti adjudicatur, niſi ordine ac via cauſa cognita liti finis imponatur.

4. Hinc, quãdo res cõtroverſa appellatione interpoſita ex inferioris judicis ſententia vel etiã proprio motu capitur, jure meritoq; illa revocatur, quia jus hoc caſu talem ſuggerit deciſionem: NIHIL INNOVARI APPELLATIONE INTERPOSITA.

5. Hæc deciſio cùm inter difficilimas ob varios emergentes caſus in foro habeatur, hac vice honorifica de ea DEO propitio ita videre lubet, ut initio rubricæ Cõtinuationem ad præcedentia 2. Perfectionem 3. Verborum ſignificationem 4. Sententiam perſpiciamus.

6. Rubricæ continuatio manifeſta eſt nec eget prolixâ inductione, quippe dimiſſoriis libellis appellatio confirmatur, quâ interpoſitâ nihil innovetur conſequens eſt.

7. Unde acta & geſta poſt datos apoſtolos dicuntur attentata, niſi ſint talia, quæ poſſunt fieri pendente cauſa principali.

8. Quod attinet v. perfectionem rubr. illa convalidatur ex ſermone eius perfecto, qui tanquam verum ſignum perfectioris rubricæ à Dd recipitur adeò, ut eiusmodi rubrica pro lege & regula in cauſis allegari poſſit.

9. Deinde & hæc rubrica generalis eſt, quod proprium perfectæ rubricæ à Dd. traditur. vid. Bart. *in l.1.n.3. ſi cert. pet.*

10. Argumentum eius generalitatis poteſt eſſe quod locum etiam habeat contra ipſum judicem, à quo eſt appellatum *gl. in Clem. 2. de appell.*

11. Unum generale præceptum hic mente tenendum eſt, quod generalis rubrica generaliter intelligatur ſecundum ea quæ allegat Farin. *lib. 2. conſil. conſ. 177. n. 14.*

12. Subſequitur nunc rubricæ verborum ſignificatio, cuius tractatio dupliciter inſtitui poteſt, *generaliter & ſpecialiter.*

13. *Generaliter*, dum apparet, hæc verba eſſe generalia, diſpoſitiva & negativa:

14. Ideo ſi quis hæc ſaltem de recepta appellatione intelligenda putat, ex generalitate verborum repellitur.

15. Ita fallitur & ille qui de actu non etiam conatu innovationis ea explicat, cum ſint negativa, quæ ſtrictius quam affirmativa in J. accipiuntur.

16. Eodem errore ducuntur, qui ob metum juſtum omiſſam appellationem pro non interpoſita habét & innovare properant, dummodo hoc caſu metu impeditus intra decendium proteſtatus ſit, ſe absq; periculo appellare non potuiſſe.

17. *Quæ ſpecialiter* in rubricæ verbis occurrunt monenda, præcipuum eſt, quod particula illa univerſalis negativa NIHIL omnem actum & caſum excludit, nec aliquid, quod excogitari poteſt, intactum relinquit; adeo ut omnem cauſarum diſtinctionem & interpretationem removere videatur.

18. Aiunt nonnulli Dd. hoc eſſe verum, quando inter unum & alium caſum ſeu cauſam una & eadem adeſt ratio. Oſaſch. *deciſ. 167. num. 2.*

19. Alterum eſt; quod verbum *innovari* idem ſignificet ac attentari h. e. frequenter tentari, quam ſententiam annexam præpoſitionem *in* innuere non eſt coniectura nullius momenti.

20. In J. verbum novare cum ſuis compoſitis & nominibus *in bonam & malam* partem ſumitur.

21. *In bonam*, quando primam actionem in aliam transfundimus, vel novam qualitatem ipſi per litis conteſtationem addimus vel novam formam per ſententiam adquirimus. Bart. *in l. ſancimus C. de uſur. rei jud.*

22. *In malam*, ut hic & in plerisque reſcriptis Impp. quæ plerun-

plerunq; illam formam continent, novam rem desiderari &c.

23. Propriè v. hic innovare est aliquid facere medio tempore, appellatione interpositâ, quod idem est, ac sine rationabili causa ad actum aliquem accedere.

24. *Appellatio interposita* dicitur, quando est recepta & dantur apostoli ab eo, à quo est appellatum.

25. Quinimò quando etiam non est recepta, modo quaque ratione is, cuius appellatio non est recepta, doceat apud competentem judicem, appellationem suam non esse receptam.

26. Eò tendit & Macer. *in l. 4. de app. recip. vel non*, qui vult, eum, qui appellationem non receperit, opinionem suam confestim per relationem manifestare & causam, pro qua non recepit appellationem, eiusq; exemplum litigatori edere debere.

27. Porrò interposita appellatio putatur quando adhuc pendet terminus ad appellandum, quia paria sunt pendere terminum ad appellandum & appellatum esse. Farin. *tom. 2. decis. 618.*

28. Novissimè de tota rubrica observetur, illam differre à tit. ut lit. pendente nihil innovetur *X. & in 6.*

29. Decius in c. consuluit de appell. utriusq; tit. *Nihil innov. & ut lit. pend.* &c. rationem diversitatis ponit, quod per *tit. nihil innovari appellatione interposita* ligetur judex, sed per tit. *ut lite pendente nihil innovetur*, pars.

30. Verum tutius est ut dicamus, judicem & partem utroq; tit. ligari sed diversimodè i. e. altero *nil innovari appellatione interposita*, altero *ut lit. pendente*.

31. Restat sententia rubricæ, quæ sese ipsam ostendit & explicat: NIHIL INNOVARI APPELLATIONE INTERPOSITA: quia si est recepta appellatio, tamdiu nihil innovandum est, quamdiu de appellatione fuerit pronunciatum: sin non est recepta, ne præiudicium fiat, quod deliberetur, utrum recipienda sit appellatio annon sit. *l un. rubr. nostra.*

32. De J. Canon. extra dubium positum est, quod etiam in frivola appellatione interposita non statim licitum sit innovare, sed appellans iterum, priusquam res controversa capiatur, ad audiendam sententiam citandus sit.

33. Nec ad rem pertinet, quod appellatio calumniosa ante

sententiam definitivam simpliciter sperni potest procedendo ad ulteriora, præsertim ubi Concilium Tridentinum vigorem suum exerit, quo omnes appellationes ante definitivam in tribunalibus Ecclesiasticis sunt prohibitæ, ratio est in th. 46.

34. Per totum certa doctrina sit d. rubr. sententiam sese extendere ad omnes causas, criminales & Civiles, ut & Ecclesiasticas secundum canones.

35. Idcircò si quis deportatione damnatus vel ipse, vel alius se invito etiam, & sine mandato appellaverit, ipse pœna legitima non afficitur, sed medio tempore in carcere esse iubetur, nisi ex pluribus condemnatus ob leviora appellaverit, quo casu non obstante appellatione pœna imponitur, uti receptum est.

36. Eadem via proceditur in relegatione, adnotatione famæ & privatione ordinis, in quibus omnibus integer status rei esse videtur provocatione interposita tam de fama quam participatione cætus.

37. Sanè in omnibus causis ita prohibitum est innovare, ut, licet quis nactus sit rescriptum principis de innovando, tamen innovari non liceat.

38. Nam, quia innovare delictum sapit, princeps concedere non præsumitur, sicuti ex eadem ratione non præsumi debere attentatum tradit Crescent. *decis.* 53. *n.* 1.

39. De cætero circa huius rubricæ sententiam notandum est 1. quod loquatur primariò de appellatione interposita à definitiva, non interlocutoria, nisi delatum sit appellationi.

40. 2. Quod habeat locum inter appellantem & appellatum, non autem quoad tertium, respectu cuius non dicitur pendere appellatio.

41. 3. Quod possit appellans interposita appellatione, antequam innovetur, judicem de ea monere, ne aliquid innovetur in præiudicium appellationis.

42. Quemadmodum autem ex his dictis constare potest, quod nihil innovari appellatione interposita omnino oporteat, ita si sub hac qualitate innovatum fuerit, datur materia attentatorum Magon *decis. Flor decis.* 77 *n.* 4.

43. Nam, dum lex prohibet aliquid fieri, simul etiam promittit adversus contrafacientes remedium salutare quod est in nostra

stra

ſtra rubrica revocatio attentati.

44. Unde error ille facilè refutatur, quod contra eum, qui appellatione interpoſita & in quantum admiſſa per extractos executoriales cæpit poſſeſſionem, de ſpolio & turbatione agatur.

45. Quid v. ſit revocatio attentati vi rubricæ intelligitur, & ita deſcribi poteſt, quod ſit rei vel alterius cujusvis facti innovati ad priſtinum ſtatum legitima reductio.

46. Fallit in iis caſibus, in quibus attentata non revocantur, ut ſi appellatio non ritè interpoſita, vel deſerta, vel injuſta, vel nulla fuerit, vel renunciatio interceſſerit, vel leges aut ſtatuta appellationem prohibuerint.

47. Idem eſt, quando vel favor cauſæ, locive, vel mora periculum allatura, vel conſenſus partis, aut aliud proprium factum, vel tres conformes ſententiæ revocationem attentatorum impediunt.

48. Ad regulam pertinet, quod revocatione attentatorum veniant etiam fructus & expenſæ:

49. Huius dicti tres ſunt exceptiones: 1. niſi præſumtivè juſta cauſa foveatur.

50. 2. Niſi poſſeſſio autoritate judicis ignorantis appellationem inſinuatam obtenta ſit.

51. 3. Niſi attentans ſit pauper, quo caſu propter jus alimentationis favorabile quoad fructus perceptos diſpenſari poteſt.

52 Quando vero attentata revocanda ſint, eſt expediti juris, quod ante omnia ſint revocanda, adeò ut ante revocationem attentatorum in cauſa principali quis invitus procedere non cogatur. Berlich. *decis. aur.* 131. *n.* 1. & 2.

53. Nam cauſa attentatorum nihil habet commune cum principali cauſa, qua ratione Hoſtienſis inductus ſuadet, ut petens revocari attentata caveat ſibi, ne conteſtetur litem ſuper principali cauſa, quia electa via ordinaria ceſſat extraordinarium officium judicis.

54. Verum receptior eſt ſententia, quod per litis conteſtationem in cauſa principali non recedatur ab his, quæ ordinem non requirunt.

55. Franciſc. Herculanus dat caſum, in quo neceſſario cauſa attentatorum cum cauſa principali cognoſcenda ſit, ut ſi utraque

pars

pars de continuatione & persequutione juris sui contendat.

56. Quomodo sint revocanda attentata, constat, quod implorato Judicis officio de plano sine libello & lit. contestatione revocatio eorum fieri debeat, modo altiorem indaginem non requirant sed sint notoria vel in continenti probari possint. Gylm. *tom.3. decis. cam. Imp. in verb. attentata.*

57. De requisitis ad h.revocationem praecipua sunt 1. sententiam esse latam 2. ab ea sententia esse appellatum 3. intra tempus appellationis esse attentatum: quod ultimum duobus iterum concluditur 1. quod petens revocationem tempore appellationis possederit 2. quod is, qui novàvit, jam occupet & teneat.

58. Ex quibus patet, non posse revocari possess. ab eo qui continuat possess. veluti si fundi possessor pendente appellatione commodo suæ possess. utatur, fruatur. Gail. *lib. 1. obs. 145.*

59. De sententia, quæ in attentatis fertur, coronidis loco quæro, an sit definitiva vel interlocutoria? Posterior placet: & hæc disputationis loco dicta sufficiant.

COROLLARIA.

I.

SC. Vellej. mulier renunciare nequit.

II.

L. 2. C. de resc. vend. in transact. læsa ultra dimidium locum non habet.

III.

C. redintegranda c. 3. q. 1. datur contra tertium b. fid poss.

IV.

Legitimati per subsequens matrimonium in Feudis succedere nequeunt.

V.

In criminalibus etiam de l. recess. Imp. appellare licet.

FINIS.